

KMETOVOALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3.

Urejuje Viljem Rohrman.

Vsebina:

Nova obremenitev kmetijskega stanu. — Trtna bledica. — Peronospora ali neprava plesen na grozdju. — Sredstva za zatiranje trtnih in sadnih škodljivcev. — Zvinorejska razstava v Ljubljani. — Na kmetiji vičanskega Škrleca. — Kmetijsko posvetovanje v Mariboru. — Vprašanja in odgovori. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Iz delovanja podružnic. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Književnost. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Nova obremenitev kmetijskega stanu!

Položaj našega kmeta postaja od dne do dne slabši. Ni zadosti, da ga tepejo vremenske nezgode in uime, tako da še tega ne more domu spraviti, kar s težavo pridelava, ampak nalagajo se mu zmeraj še nova bremena, tako da mu je uspešno gospodarjenje zelo otežkočeno. V zadnjem času se je uveljavil še nov carinski tarif, ki mu prinaša zopet nove in večje stroške. Dočim se cena njegovim pridelkom znižuje, naraščajo stroški za razne gospodarske potrebščine ali se pa zapira izvoz, tako da niti tega ne more v denar spraviti, kar bi moral oddati, da bi lažje plačeval visoke davke in lažje izhajal pri svojem gospodarstvu. Celo taki predmeti, ki se doma v državi ne proizvajajo in ki so bili dosedaj pri uvozu prosti carine, so se z novo tarifo obdavčili. Pri današnjem pomanjkanju denarja in padanju cen za naše pridelke se to dvakrat hujše občuti. Tako se je vpeljala carina na semena, ki jih moramo od zunaj dobivati, na gospodarske stroje in orodje, na nekatera umetna gnojila in razne druge gospodarske potrebščine. V agrarni državi kakor je naša, bi se ne smelo na ta način obremenjevati kmetovalca. Namesto da bi se produkcija podpirala, se na ta način naravnost zatira in s tem onemogočuje vsak napredek v kmetijstvu. Kdo bo pa kupoval koristne stroje, ki so že brez carine tako dragi, da jih ne morejo kupovati naši kmetovalci!

Po drugi strani se pa delajo ovire izvozu raznih domačih proizvodov, kar velja še prav posebno za mlade prasiče, velja pa tudi za fižol in druge pridelke.

Država potrebuje denar, toda z obubožanjem kmetijskega stanu in zaviranjem njegovega napredka

bo dosegla preje nasprotno. V naših razmerah drži le trden kmet državo po koncu!

Da se prepričajo naši kmetovalci, kako veliko breme je prinesla naša nova carina za kmetijsko gospodarstvo, navedemo po vrsti nekatere važnejše postavke, in sicer predvsem za uvoz.

a) **Pri semenih.** Naša dežela je navezana na uvoz **pesnega semena**, za katerega mora po novem za 50% več carine plačati kakor prej, tako da znaša sedaj **180 Din** za 100 kg. Za deteljno seme, ki je bilo dosedaj prosto carine, se bo moralo plačati **120 Din** carine za 100 kg.

b) **Pri umetnih gnojilih.** Nanovo se je vpeljala uvozna carina za **fosfatna gnojila** in za **čilski soliter**. Sedaj bo treba plačevati za superfosfate, za kostno moko in Tomasovo žlindro po **24 Din** carine od vsakih 100 kg, za čilski soliter pa **120 Din**. Na uvoz Tomasove žlindre smo naravnost navezani, pa tudi čilskega solitra ne moremo povsem pogrešati. Po dosedanjih izkušnjah ne potrebuje domača produkcija umetnih gnojil take zaščite. Gnojila sama so bila pa že sedaj dosti draga. Sedaj bo nastala posledica, da se bodo domače firme okoristile s to novo in nepotrebno carino!

c) **Pri gospodarskem orodju.** Pri plugih se je dvignila carina za 167%, t. j. na **480 Din** za 100 kg, pri lopatah, motikah, vilah za 100%, t. j. na **360 Din** za 100 kg, pri cepilnih in drugih nožih za 400%, t. j. na **6 Din** pri kilogramu in pri trtnih škropilnicah in žveplalnikih za 200%, t. j. na **36 Din** pri 1 kg. Tako n. pr. bo plačati od škropilnice, težke 7 kg, nič manj kakor 252 Din samo na carini!

d) **Pri gospodarskih strojih.** 1. Za **mlatilnice** se je vpeljala carina **nanovo** in bo zanaprej plačati za 100 kg teže, in sicer pri strojih izpod 1000 kg teže

360 Din in nad 1000 kg teže po **180 Din** carine. Tako bo plačati za mlatilnico, težko 400 kg, samo na carini 1440 Din. 2. Za trijerje, sejalne in kosilne stroje se je **nanovo** vpeljala carina za 100-kg teže po **240 Din**. Tako bo n. pr. za žitočistilni stroj, ki tehtja 250 kg, plačati samo carine **600 Din**. 3. Za posnemalnike in druge mlekarške stroje in za stiskalnice za grozdje je plačati carine po **240 Din** od vsakih 100 kg, za razne druge stroje se pa zahteva **360 Din** za 100 kg. Na ta način se naravnost ovira in zadržuje raba gospodarskih strojev, ker nam v državi še manjka tvornic, ki bi izdelovale take stroje.

c) **Pri drugih gospodarskih potrebščinah.** S carino je obremenjen uvoz **žvepla, modre galice, klajnega apna, i. dr.** Pri modri galici se je dvignila carina za 300% in je plačati za 100 kg **144 Din**, pri žveplu je poskočila za 50%, tako da znaša za 100 kg **18 Din**. Nanovo se je vpeljala carina na klajno apno, od katerega je plačati tudi **18 Din** za 100 kg.

Prav tako pogrešna je pa tudi **izvozna carina**, zlasti kar se tiče **mladih prasičev** in **fižola**. Fižol nima nobene cene. Namesto da bi pospeševali izvoz, se je nastavila na fižol izvozna carina **24 Din** za 100 kg.

Najhujše pa je s prodajo **mladih prasičev**. Razni naši kraji so navezani na izvoz praset. Dosedaj je bil izvoz prasičev do teže 70 kg sploh prepovedan. Sedaj je pa nastavljena tako visoka carina, da je sploh nemogoče misliti na kak izvoz, kajti carina znaša **360 Din** od komada, torej več kakor so večkrat taka praseta vredna. Spričo takih razmer mora nekdanj živahna kupčija in reja mladih prasičev propadati, kmetije po teh krajih pa pešati.

Namesto gospodarskega razmaha nam obeta nova carinska tarifa težke boje v našem gospodarskem življenju in nehanju.

Nova carinska tarifa je hud udarec za našega kmeta in sploh za našo agrarno deželo. Vidi se na vsem, da so jo kovali možje, ki jim manjka gospodarske izvedenosti. Prav zato je pa njena revizija nujno potrebna, da se odvrne škoda, ki preti nadaljnjemu obstanku in razvoju našega kmetijstva.

R.

Trtna bledica.

Pogosto, zlasti v hladnih in mokrih letih se dogaja, da trte v vinogradu poblede, bodisi posamezne ali pa v celih delih vinograda. To bolezen ne povzročajo glivice, ampak vzrok tiči v nepravilnem prehranjevanju trt, ki nastane vsled obolenja poedinih trtnih delov (organov), zlasti korenin.

Če trte le nekoliko in prehodno poblede, govorimo o **bledičnosti**, trajno in hujšo obliko te bolezni pa imenujemo **bledico ali klorozo** (žoltico).

Ako nastane, posebno ko se pričinja razvijati rast, trajno hladno, deževno in oblačno vreme, trte rade poblede. Barva lista postane bolj svetlozelena ali celo rumenkasta, rašča pa zastaja. Vsled **nedostatka solnčnih žarkov** ponehuje tvorba zelenila ali klorofila in samoobsobi umevno tudi asimilacija, vsled česar trta kolikortoliko strada in poblede. Bledičnost trt pa navadno izgine, kakor hitro nastane toplo in solnčno vreme in prenehajo preobilne padavine. Zato ni nevarna.

Težja oblika te bolezni pa je **prava bledica** ali kloroza. Trtni listi postanejo rumenozeleni, rumeni

ali pa celo rumenkastobeli, le ob listnih žilah vidimo tu pa tam še temnejše proge. Pozneje se začne list ob robu sušiti in zvijati, nato se popolnoma posuši in odpade. Trs ponehuje v rasti, tvori čimdalje krajše členke in drobne liste, trta hira in tekom enega ali več let se posuši.

Grozdnih zarodkov (kabrnkov) nastavi na bledici obolela trta le malo in še ti se ne morejo prav razvijati, v cvetju oprhnejo in ne nastavijo nobenih ali le redke jagode, ki slabo dozorevajo.

Vzroki bledice so lahko zelo različni. Neposreden povod daje skoraj vselej gniloba ali obolenje korenin. Pri ameriških, cepljenih trtah se pojavi bolezen največkrat vsled **preobilice apna** v zemlji. Ako je zemlja močno apnena in je apno v tjeji razdeljeno ter v lahko topljivi obliki, potem jemlje trtna korenina z drugo hrano vred preveč apna, njen sok postane alkaličen (lugast), apno se spaja z beljakovinami in drugimi snovmi v trtnem soku v neraztopne spojine in trta gladuje ter vsled slabe prehrane oboli. V takih zemljah ne pomaga drugo, kakor da izberemo trtne podlage, ki prenašajo večje množine apna, na pr. križanko riparija — berlandieri Teleki, od katere se kot najboljša v to svrhu priporoča selekcija Kober 5 BB. Če pa tudi ta trta poblede, potem dotična zemlja sploh ni pripravna za amer. trto in je bolje, da v taki zemlji vinogradništvo opustimo.

Če bledijo trte vsled preobilice apna v zemlji, se dajo dobro zdraviti z zeleno galico.

V dobi rašče (vegetacije) se priporoča zalivanje trt z raztopino zelene galice. Okoli trte napravimo plitvi jarek in zalijemo bledične trte s 6 do 10 litri raztopine zelene galice na vsako trto. Na 100 l vode vzamemo v to svrhu 3—5 kg zelene galice in 1—2 l žveplene kisline. Korenin ne smemo politi, le zemljo nad koreninami. Tudi škropljenje pri starejših trtah z 1 do 2%no, pri nežnih, mladih trtah s 1/2 do 1%no raztopino zelene galice (brez apna!) se je dobro obneslo.

V dobi, ko trta počiva (od jeseni do pomladi), jo lahko pognojimo z nadrobno stolčeno galico, ki jo okoli trte raztrosimo (1/4 do 1/2 kg na trto) in podkopamo. Zelo dobro se je obnesel od Francoza Rasigija priporočen način zatiranja bledice, namreč da trto zgodaj spomladi obrežemo in nato, zlasti po vseh reznih ploskvah dobro pomazemo (pomočimo) z 20 do 30%no raztopino zelene galice.

Zelena galica učinkuje najbrže na dvojen način. Prvič kot hranivo in drugič vsled tega, ker jemlje zemlji alkalični (lugasti) značaj. Zato se pri zalivanju trt z galico priporoča pridejati tudi nekaj žveplene kisline. Da ne ojačimo alkaliteto zemlje, ne smemo v apneni zemlji, kjer trte bledijo, gnojiti z gnojili, ki vsebujejo apno, na pr. s Tomasovo žlindro ali z apnenim dušikom, in se poslužujemo le kislih gnojil, kakor superfosfata, amonijevega sulfata, itd.

Tudi pomanjkanje redilnih snovi, zlasti kalija, povzroči lahko bledico. Zato se priporoča gnojiti bledične trte s kalijevo soljo ali pa z gnojnico.

Daljši, zelo česti vzrok bledice je **mokrota**. Ako se v zemljo, kjer trte rasto, izceja mokrota iz višjih leg, bodo trte vsled tega trpele, posebno ako je zemlja težka, nepropustna. Tudi se dogaja, da so v globočini inace suhe zemlje mokra mesta, izvirk ali podobno, ki povzročajo, da je na teh mestih zemlja

stalno močno vlažna. Vsled tega odgnijejo trtam lasne korenine in trta pobledi. Tu ne pomaga drugo, kakor skrbeti za to, da se mokra zemlja osuši. V Nemčiji se v to svrhu poslužujejo 50 do 80 cm globokih in 30 do 40 cm širokih jarkov, ki jih 30 cm na visoko izpolnijo s premogovo žlindro in nato zakrijejo z zemljo.

Odvodne jarke izpeljemo tako, da se voda lahko steka v zunanji jarek ob vznožju ali ob strani vinograde, po katerem se proč odvaža. Na taka mokra mesta bi se moralo paziti že pri rigolanju in izvesti drenažo že ob tej priliki. Zemlja boedi v takih vinogradih vedno rahla in zračna, ampak ne pregloboko okopana, da se pospeši razvoj plitvo rastočih korenin. Posebno pa se je ogibati dela po dežju, dokler je zemlja mokra, ker se zemlja stlači, postane nepropustna in premalo zračna, kar trtam zelo škoduje. Pri gnojenju s hlevskim gnojem moramo biti v takih zemljah previdni, kajti hlevski gnoj zadržuje vlago. S takim gnojem moramo tedaj gnojiti le po malem in mora biti gnoj dobro razkrojen (pregnit, masteti).

Klorozo povzročata lahko tudi poškodba trtnih korenin po trtni uši (pri domači ali pa pri pogrebenčani trti). Plesnoba trtnih korenin, ki nastane

vsled koreninske plesni (dematophora necatrix) je tudi večkrat povod bledici.

Vsled uporabe pregloboko zakopanih pušljev, slamnatega in plesnivega gnoja ali vsled pri rigolanju v zemlji zastalih ostankov trtnih korenin in štorov (panjev) se zaredi ta nevarna glivica v zemlji, preide na korenine zdravih trt in trte lahko uniči.

Če je bil vinograd doslej vedno le plitvo okopavan in ga okopamo naenkrat zelo globoko, uničimo pri tem mnogo korenin. Vsled tega trpi trta pomanjkanje redilnih snovi in posledica tega je, da se pojavijo bledica.

Pozamezne trte pobledijo v vinogradu tudi lahko še vsled kake druge mehanične poškodbe trte, zlasti trtnih korenin, na pr. ako oglodajo trte miši (voluhar), ogrci, ako presekaemo pri kopanju kako močno, plitvo rastočo korenino itd. Če sadimo cepljene, ameriške trte, ki niso dovolj dobro sprejete (na cepilnem mestu slabo porastle) se lahko tudi vsled tega pojavi bledica. Zato bodimo previdni pri izbiranju trt, ki jih sadimo v vinograd.

Če trte v vinogradu bledijo, moramo torej najprej zaznati za pravi vzrok te bolezni in temu primerno po tukaj danih pojasnilih in nasvetih uravnati lečenje obolelih trt.

B. Skalický, Grm.

Živinorejska razstava v zvezi s plemenskim sejmom v Ljubljani o priliki velesejma v nedeljo, 6. septembra tega leta.

Peronospora ali nepravna plesen na grozdju.

Vedni dež, soparica, posebno pa večkrat se ponavljajoča megla je povzročila, da se je po dolenjskih vinogradih počela opasno širiti **peronospora na grozdju**.

Obolele jagode dobijo večkrat s pecljčki vred bolj temno, črnkasto-zeleno barvo, pozneje pa počrni in odpadejo. Mnoge, zlasti drobne, od te bolezni napadene (pa tudi pecljčki) kažejo snežno bele, rahli volni podobne kosmiče, to je trosonosce in trose (seme) peronospore, kakor se pojavi na spodnjih straneh od peronospore (paleža) napadenih listov v obliki sivih lis.

Zaradi teh belih kosmičev zamenjavajo mnogi vinogradniki nepravno plesen ali peronosporo na grozdju s **pravo** plesnobo ali **oidijem**, kar je seveda napačno.

Od prave plesnobe ali oidija napadene jagode **nikdar** ne počrni, še manj pa pecljčki, jagode pa tudi **nikoli** ne odpadejo.

Jagode so v pričetku sveže zelene barve, izgledajo le, kakor da bi bile prav na fino poprašene s sivkasto (n. pr. ajdovo) moko.

Pozneje postanejo temnosive (pepelnate) in **razpokajo**, česar pri peronospori **nikdar ni**.

Če hočemo obe bolezni uspešno zatirati, jih moramo dobro ločiti. Proti pravi plesnobi ali oidiju uporabljamo **žveplo** ali pa **sulikol**. Žveplo učinkuje seveda le, če je zelo fino zmleto in če je solnčno ali suho vreme, drugače se rajši poslužujemo sulikola, ki se vsled svoje fine razdelbe razkraja in učinkuje tudi pri navadni dnevni toploti.

Proti peronospori na grozdju pa uporabljamo enako kakor proti peronospori na listju v prvi vrsti **modro galico** (z apnom), s katero moramo posebno takoj po cvetju grozdje dobro poskropiti. Kjer nam galice primanjkuje, vzamemo lahko **bosnapasto**. Zelo dobro se je pri letošnjih poskušnjah obnesel **Horstov prašek**, s katerim se še rosna trta s pomočjo žveplalnika na fino popraši. Prašek se mastnih jagod bolj prime kakor tekočina (galica), zato tudi bolje učinkuje.

Zatirati moramo to nevarno bolezen le preprečevalno. To, kar je enkrat napadeno, je izgubljeno, rešimo pa lahko s takojšnjim škropljenjem z galico ozir. z bosnapasto ali s Horstovim praškom še kar je zdravo.

Žveplanje pa proti peronospori nič ne pomaga.

B. Skalický, Grm.

Sredstva za zatiranje trtnih in sadnih škodljivcev.

Proti raznim škodljivcem, kakor kislemu črvičku, ki čimdalje bolj nastopa v vinogradih, jabolčnemu zavijaču, kapusovemu belinu in raznim gosenicam se uspešno uporablja „**Arsokol**“. **Arsokol je v vodi raztopljivo, arsenik vsebujoče sredstvo**, ki je jako prijemljivo in dolgo učinkovito.

Uporabljamo 0.25—0.50% raztopino, ki se pri škropljenju trt tudi lahko zmeša z galico, osobito pri drugem in tretjem škropljenju. Prav praktično služijo v ta namen, n. pr. če kisli črviček močno nastopi in je slabo vreme, kangljice, slične onim za mazanje strojev (samo nekaj večje), s katerimi se

ti črvi polivajo. Sicer se pa namesto arsokola lahko uporabijo v ta namen tudi druga zastrupljajoča in prebavilom škodujoča sredstva, kakor: petrolejeva emulzija, Urania-zelenilo ter raztopina tobačnega izvlečka in mazavega mila ter barijev hlorid.

Morebiten strah, da bi se s tem grozdje itd. zastrupilo, je neopravičen, osobito če „arsokol“ pravočasno uporabljamo. Seveda bi škropljenje z arso-kolom neposredno pred trgatvijo škodovalo, posebno če bi se grozdje ali sadje neoprano uživalo.

Kislega črvička se tudi uspešno zatira z zgodnjim in pravočasnim škropljenjem v cvetju s tem, da **primešamo vsakokrat modri galici 1½% (1.5%) raztopino tobačnega izvlečka in mazavega mila**; od srede julija dalje pa se poškropi grozdje s **3% raztopino mazavega mila**. V skrajnem slučaju naj se črvička pobira ali pa zmasti. Ne smemo pozabiti pa tudi na zimsko zatiranje. **Vinograd moramo v jeseni globoko prekopati. Ob času reznje moramo trte temeljito odrgniti in očistiti mahu in stare skorje ter te odpadke sežgati, kajti v teh prezimih ta škodljivec.** Kisli črviček je sedaj največji živalski škodljivec v vinogradih.

F. Kafol.

Živinorejska razstava v Ljubljani.

Lep uspeh, ki ga je imela lanska razstava konj v Ljubljani, in mnogostranske želje, ki so se pri tej priliki izrazile, kakor tudi dejanska potreba, da pregleđamo uspehe, ki jih imamo pri reji plemenske živine in da povzdignemo s tem tudi vso kupčijo, vse to je pripravilo Kmetijsko družbo v zvezi z velesejsko upravo do tega, da priredita letos razstavo živine v širšem obsegu in o priliki letošnjega velesejma. Ta razstava naj obsega **razstavo konj in razstavo goveje živine.**

Na **razstavo goveje živine** v Ljubljani se je mislilo že dolga leta, dosedanje razmere pa niso dopustile, da bi se bila ta lepa zamisel vresničila. Danes je pa čas, da se s prireditvijo take razstave tudi v Ljubljani pokažemo. Pogledati je treba, kaj smo dosedaj z vpeljavanjem in križanjem živine dosegli in kakšna pota nam je v živinoreji zanaprej ubirati. Naša dežela je poklicana, da po svojih ugodnih podnebnih, talnih in gospodarskih razmerah prednjači v živinoreji. Naj se pokaže, kaj imamo in kaj smo dosedaj dosegli z domačo živino in kaj z vpeljavanjem simodolskih in montafonskih plemenjakov pri pospeševanju domače živine.

Da bo nudila ta razstava pravo sliko, je treba, da se je udeleže v prvi vrsti vsi tisti živinorejci, ki se lahko ponašajo z ugodnimi uspehi dosedanje reje. Na razstavi moramo zbrati živino, ki bo po svoji vnanosti in po svojih dobrih lastnostih spodbujala obiskovalce ne le k posnemanju reje, ampak tudi k nakupu take plemenske živine. Poklicani so pripeljati svoje dobre živali najbolj iz bližnjih krajev Ljubljane. Živina bodi pa taka, da je živinorejec res lahko ponosen nanjo.

Na razstavo goveje živine se pripuščajo sploh plemenske živali, biki, krave in breje telice.

Razstava konj, ki je lansko leto tako zadovoljila vse kroge, se vrši po lanskem programu. Prepričani smo lahko, da bo tudi letos izvrstno uspela. Porok za to so nam moči, ki delujejo na tej prireditvi.

Vse naše napredne živinorejce pa vabimo, da se z vso vneto poprimejo potrebnih priprav za razstavo. Pokazati nam je treba, da smo na mestu, kadar nas kličejo take naloge in da si ne damo jemati prvenstva v tej gospodarski stroki, ki je najvažnejša v naši deželi.

Priglasila za udeležbo z naznanilom živali, ki se imajo razstaviti, je poslati Kmetijski družbi v Ljubljani **zadnji čas do 31. julija t. l.**

R.

Na kmetiji vičanskega Škrleca.

24. februarja t. l. je imel pri nas gosp. Franc Škrlec iz Vičanc pri Veliki Nedelji predavanje o splošnem kmetijstvu in sadjarstvu, ki je za nas tako važna panoga. Pri tej priliki nas je pozval, da si o priliki ogledamo njegovo posestvo z vsemi napravami. Takoj se je prijavilo nekaj okoliških kmetov in njih sinov, in v nedeljo, 24. maja je priredila tukajšnja podružnica „Sadj. in vrtnarskega društva v Sloj. Bistrici“ izlet. Namen tega poučnega potovanja je bil, da naši kmetje na licu mesta vidijo in slišijo, kaj vse je treba ukreniti, da se zboljša žalostno stanje naših kmetij.

Najboljši utis je napravila na nas 30 oralov velika ploskev drenažiranih travnikov, kojih bujna rast nas je takoj zadivila. Tam, kjer je še pred kratkim rasla smrdljiva in neužitna trava — tam, kjer se je pogrezala živina do kolen in vozovi do osi, in je nezdravi zrak dušil mimoidoče, tam se sedaj razprostirajo travniki v nepopisno lepi in gosti rašči s prvostno travo, kmetom v ponos in korist, živinoreji v procvit in napredek. Gosp. Škrlec nam je s skicami in načrti natančno razložil, kaj je bilo treba vse ukreniti, da so se nade tamošnjih kmetov uresničile in kako se je delo vršilo, ter nam je dajal na vsa vprašanja tozadevna pojasnila.

Najzanimivejši je odtok vode. Gladina (nivo) mimotekočega potoka je namreč višja, nego so nad njim se razprostirajoči travniki in v to svrhu je na zgornji strani potoka izkopan 6 m globok studenec, v katerega se steka iz glavnega jarka močvirnata voda. Ta studenec je potom železne cevi, ki je položena 6 m pod potokom, zvezan s to stran se nahajajočim studencem. Po načelu občujočih cevi stoji voda v obeh studencih vedno v isti višini in od tostranskega studenca ima voda potem svoboden odtok. Nasprotno pa se nam je nudila prav žalostna slika ob pogledu na nekatere sosednje travnike, ki jih posestniki niso pustili osušiti. Razlika je bila očitna. Res lep, poučljiv pa hkrati žalosten primer. Videli smo neprecenljiv uspeh tega plodonosnega dela in marsikdo je mislil na svoj lasten osušenja potreben travnik.

V nadi, da bo to delo našlo tudi v našem lepem kraju posnemanje, smo krenili proti domačiji gosp. Škrleca.

Najpreje smo se ustavili na kraju, ki je za našega kmeta najvažnejši, kjer nam je tudi dana prva možnost, da naše kmetije izboljšamo, namreč na **gnojšču z gnojnično jamo**. Urejeno je vzorno, tako da ne gre niti kapljica dragocene tekočine v izubo. Koliko tega gnojila pa ostane vsled pomanjkanja jam pri nas neizrabljenega, se ne da preceniti. Nakratko nam je povedal: Gnojnico cenim ravnotako visoko, kakor jabolčnico.

Kar se poslopj tiče, so vsa iz blata zidana, lepe zunanosti, zelo trpežna, pozimi topla, poleti hladna. Posebno so nam ugajali lepo pobeljeni, s praktičnimi jasli opremljeni živinski in svinjski hlevi, ki so svetli, snažni in — kar je najvažnejše — suhi in zračni.

Mlekarna, ki bi ne smela v nobeni naši hiši manjkati, je lepo urejena in z vsemi stroji opremljena. Ravnotako delavnica, oziroma shramba za vse potrebno orodje; vsaka najmanjša stvar je na svojem mestu, tako da jo lahko ob vsakem času najdeš. Kamor pogledaš, povsod vlada red in snaga.

Nato smo si ogledali tri najvažnejše stroje, kateri bi ne smeli pri nobenem kmetu manjkati. To so **Sackov universalni plug**, ki ga uporablja g. Škrlec že 18 let v težki zemlji z najboljšim uspehom, stroj za **sortiranje žita** ter **sejalni stroj**.

Sploh je vsa sprava praktična, nič ni pretirana, nič nepotrebna, samo to, kar je potrebno in kar se izplača, smo videli na tem posestvu.

Z ozirom na to, da je g. Škrlec le mali posestnik, bi si lahko večina naših kmetov, ki imajo dosti večja posestva, nabavila najpotrebnejše stroje. Uspeh tega bi bilo lažje, cenejše in obilnejše proizvajanje, za čemer stremi danes ves napredni svet.

Nazadnje smo si ogledali še drevesnico, ki je v najlepšem stanju in ima to posebnost, da so vsa drevesa nizkodebelnata ter to pa največ zaradi tega, da imajo pozneje v vetrovni legah več odporne sile.

Posevki so v kljub slabi zemlji v enakomernem razvoju. Ni bilo treba posebnega opazovanja, da bi ne videli velike razlike s sosednjimi parcelami, ki je naravnost nenavadna.

Omeniti je treba še višinske travnike, ki bi naj bili vzor vsakemu kmetu.

Prepričan sem, da so bili vsi izletniki z ekskurzijo zadovoljni. Zato se na tem mestu še enkrat zahvaljujem z zagotovilom, da ga bo marsikateri posnehal v svojo lastno korist. Upajmo, da je bilo to za nas okoliške Bistričane, ki nismo glede kmetijstva na najboljšem glasu, dobra šola. Treba je sedaj samo nekaj dobre volje in vztrajnosti, pa bodo začele tudi naše kmetije napredovati in процvitati.

Vinko Gornjak.

Kmetijsko posvetovanje v Mariboru.

(Dalje.)

D. Kontrola vina.

Da se v okom pride nerealnosti nekaterih vinskih trgovcev in krčmarjev in da se uredi domači konsum vina je poklicati vlado:

1. da izda čimpreje enoten vinski zakon, ki določa stroge odredbe proti ponarejanju in zlorabi vina in ki predvideva najstrožjo kontrolo vina, ki se prodaja na drobno in debelo;

2. da odredi na podlagi dosedaj pri nas veljavnega vinskega zakona najstrožjo kontrolo vina, ki se prodaja na debelo glede pristnosti in glede cen, in da postavi za izvedbo te kontrole potreben kredit v vsakoletni proračun;

3. da odredi, da dobe gostilniške koncesije samo take osebe, ki se izkažejo, da znajo z vinom ravnati.

E. Vinski promet.

1. Vlada se pozivlje, da posveča izvozu vina pri vsaki priložnosti, zlasti pa pri sklepanju trgovskih pogodb z vinom

uvažajočimi državami največjo pozornost. Opozoriti jo je ponovno, da je ravno za vinogradništvo mariborske oblasti izvoz vina v Avstrijo največjega pomena.

2. Vlada se nadalje pozivlje, da odpravi vsa otežkočenja, ki ovirajo nakup in prevoz vina, namenjenega za izvoz ter v to svrhu poslane prazne posode, kakor so to: potni vizumi, carinjenje posode, visoke carinske takse, povračilo carine, počasna odprava transportov, itd.

3. Vlado je ponovno pozvati, da zmanjša železniško tarifo za prevoz vina, namenjenega za izvoz.

4. Pospeševati je ustanovitev velikih vinarških in kletarskih zadrug, ki bi oskrbele tipiziranje naših vin po posameznih vinskih okoliših na ta način, da se jim zagotovi cenen kredit.

5. V svrhu pospešitve vinske trgovine je prirediti vsako leto po posameznih vinskih okoliših manjše gozdne in vinske razstave ozir. vinske sejme; od časa do časa pa tudi vinske razstave in vinske sejme v večjem obsegu v glavnih potrošnih centrih naše države in inozemstvu, v kolikor pride na izvoz naših vin v poštev. Država pa naj te prireditve primerno subvencionira.

6. V svrhu pospešitve predelave vina v konjak se pozivlje vlada, da dovoli trošarine prosto destilacijo vina, a uvoz konjaka prepove.

7. V svrhu pospešitve porabe slabšega vina in sadjevca za napravo octa, se pozivlje vlada, da prepove porabo strupenih esenc očetnih za izdelavo konsumnega octa.

E. Uporaba grozdja.

V svrhu pospešitve uporabe svežega grozdja za konsum se pozivlje vlada, da priskrbi zadrugam in podjetjem, ki se bavijo s konserviranjem grozdja in s predelavo v brezalkoholne soka in pijače cenen kredit. Ravnotako je razmnoževanje namiznega grozdja v bližini mest, trgov in zdravilišč pospeševati.

(Dalje sledi.)

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na vsa kmetijsko-gospodarska vprašanja se načelno odgovarja le v „Kmetovalcu“ in le na vprašanja udov, ki so podpisana s polnim imenom. Kdor želi pismenega odgovora, mora priložiti 3 dinarje za stroške.

Vprašanje 49. Imam večje število vrtnic, na katere lazijo male mravlje, ki žrejo cvetje in mladice. **Kako uničim mravlje na vrtnicah?** (A. Č. v L.)

Odgovor: Res je sicer, da tudi mravlje grizejo cvetne popke in mladice pri vrtnicah, glavno škodo delajo pa vendarle listne uši. Tam, kjer se naselijo ti škodljivci, opazimo redno tudi mravlje. Te živalce ljubijo sladki sok cvetic, pa tudi sok, ki ga izceja listne uši, vsled tega naravnost varujejo te vrste škodljivce in pospešujejo celo njih razmnoževanje in razširjevanje. Listne uši so pa tiste, ki srkajo sok Vaših vrtnic in jih uničujejo, zato morate najprej te odstraniti. Ti škodljivci sede navadno na spodnji strani mlajših listov in vršičkov in srkajo sok vrtnic; posledica je, da se listi zavijajo in vršički zgubanjajo. Listne uši zatiramo poleti s tekočino, ki jo napravimo iz 1½—2½ kg tobakovega izvlečka, ¼—1 kg mazavega mila in 100 litrov vode. Tekočino lahko razpršimo po vrtnicah ali pa pomakamo v njej napadene veje. Uši, ki se jih pomoči s to tekočino, poginejo. Ko bode odpravili listne uši z vrtnic, bodo izginile tudi mravlje.

Vprašanje 50. Imam lepo mlado kravo, ki se sama sesa, zato ni mleka in žival hujša. **Kako odvadim kravo, da se sama sesa?** (M. P. v B.)

Odgovor: Odvaditi kravo od tega, da se sama sesa, je mogoče na razne načine: Lahko pritrđimo glavo in vrat

krave tako, da z gobcem ne more seči do vimena; lahko zagrnilimo vimeno; lahko pa tudi damo kravi primeren nagobčnik (pod. 23.). Najenostavnejše sredstvo je, če položimo kravi okrog vratu španski ovratnik, primeroma tako, kakor nam ga kaže pod. 24. S takim ovratnikom krava ne more priti do vimena, ker ji leseni kolci okrog vratu branijo. Obveze vimena morajo biti iz usnja ali iz tako močnega platna ali sukna, da krava ne more skozi njega zgrabiti za vimeno in izsesavati mleka. Nagobčniki so različni. Najprimernejši so leseni, ki se jih obda z dobro pocinkano mrežo. Vendar morajo biti tako široki, da žival lahko prežvekuje. L.

Vprašanje 51. Kupil sem konja, pri katerem sem v par dneh opazil, da pri krmljenju pihne v krmo in zahrže. Pozneje sem opazil, da se mu pri dihanju dviga vamp bolj kakor navadno. Zdravil sem ga z lanenim oljem, toda brez uspeha. Pri krmljenju in pri delu večkrat pokašljeva. Včasih se mu to dobro pozna, navadno pa se te napake niti ne opazi. **Kakšno bolezen ima konj, ki težko diha in pokašljeva?** (M. V. v G.)

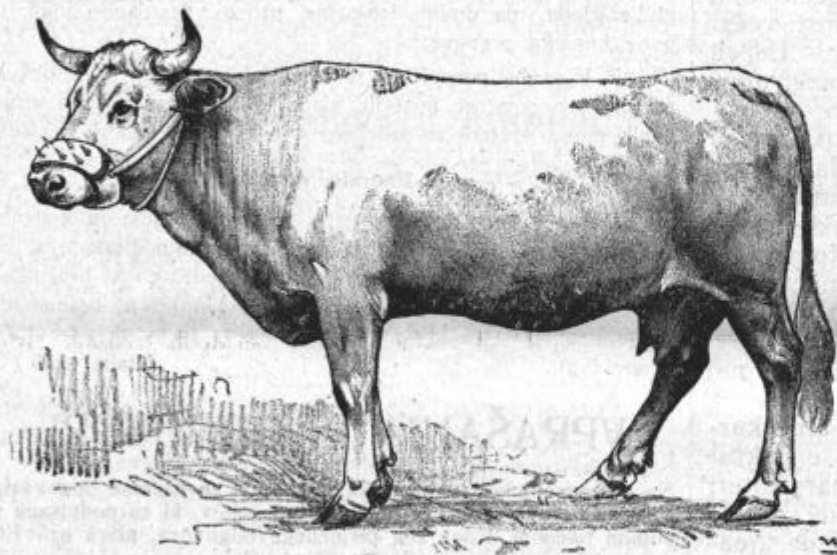
Odgovor: Po izpremembah, ki jih opisujete pri svojem konju, je Vaš konj najbrže nadušljiv. Ako mora stati konj v premajhnem in zatohlem hlevu, se znaki naduhe navadno še

delka. Kumno žanjemo v drugi polovici meseca junija. Vežemo jo v škopo in omlatimo na stroju. Seme sušimo na kašči, kjer ga obračamo in suho obravnamo na gostem situ, tako da je dobro za kupčijo. Pridelamo je 5 do 10 q na 1 ha. Cena kumni je letos nizka, 12 do 15 Din kg. Seme se lahko dobi pri meni in drugih pridelovalcih, kojih naslove lahko sporočim.

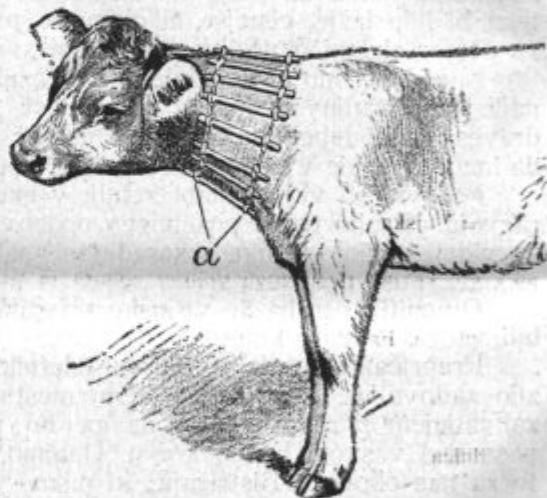
Fran Malásek, Grm.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Na državni kmetijski šoli na Grmu v Novem mestu se prične šolsko leto v pričetku novembra t. l. Šola ima dva oddela: **celoletna** šola nudi poleg teorije tudi **praktično** izobrazbo ter se priporoča vsem prosilcem, v prvi vrsti še onim iz vinorodnih krajev. Zimska šola obsega večidel le teorijo, in je urejena zlasti za učence iz nevinorodnih krajev. — Letna šola se prične začetkom novembra in traja do konci 31. oktobra prih. leta z enomesečnimi počitnicami v avgustu. Zimska šola pa traja dve zimi po pet mesecev (od začetka novembra do konci prihod. leta). — Učenci so na zavodu pod stalnim nad-

Pod. 23. Nagobčnik proti samosesanju.

Pod. 24. Ovratnik proti samosesanju.

povečujejo. Naduho pri konju se sicer le redkokdaj popolnoma popravi, vendar jo je pa mogoče zmanjšati in ohraniti žival še daljšo dobo porabno za delo, ako se z njo pametno ravna. Nadušljiv konj mora vedno stati v dobro prezračenem hlevu, dobivati ne sme preveč sena, pač pa več lahko prebavne krme, kakor: ovsu, malo zelene krme, surove repe in sličnih krmil. Koristno je tudi, če se mu vsak dan da po eno žlico soli v pitno vodo.

Živinozdr. Černe.

Odgovor na razna vprašanja glede setve kumne. V 3. številu lanskega „Kmetovalca“ v članku „Povišajmo dohodke svojih zemljišč“ je popisano, kako je kumno pridelovati. Kdor želi kumno sejati, mora njivo dobro pognojiti s hlevskim gnojem in na njivo vsejati rž ali jesenski ječmen. Njiva bodi čista, brez perenke in sploh brez plevela. Spomladi, v marcu ali aprilu, ysejemo kumno z roko na široko kakor strniščno korenje in jo z brano lahko zavlečemo. Priporoča se tudi setev s strojem v vrste po 30 do 35 cm narazen. Na ta način jo med vrsticami lažje obdelujemo. Semena rabimo na 10 arov 1 kg, na 1 ha 10 kg. Plevelno kumno je na jesen opletati. Če je njiva brez plevela, zadržuje branje strnišča. Spomladi začne kumna hitro odganjati in je takrat dobro, če ji nekoliko pognojimo s čilskim solitrom. S tem dosežemo bogotno rast, obilo cvetja in pri-

zorstvom in vzgojo in imajo vso oskrbo: stanovanje, hrano in pranje perila. Preskrbnina se plačuje polletno naprej in znaša **mesečno 75 Din**. Na zavodu je tudi gotovo število brezplačnih mest, ki se oddajajo le revnejšim kmetijskim sinovom, kateri izpričajo svoje ubožstvo s premoženjskim izkazom, oziroma z ubožnim izpričevalom. Prosilci za brezplačna mesta se morajo zavezati, da ostanejo po končanem šolanju na domačem posestvu. Namen šole je sploh, da vzgaja dobre kmetijske gospodarje, zato imajo kmetijski sinovi, bodoči gospodarji, prednost pred drugimi prosilci. Sprejemni pogoji so: 1. starost ne manj kakor 16 let in ne več kakor 22 let; 2. moralna neoporečnost; 3. telesno in duševno zdravje; 4. z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Prošnje za sprejem morajo biti pisane lastnoručno na celo pošto in kolkovane s kolkom za 5 Din za vlogo in s kolkom za 20 Din za rešitev. — Prošnji je priložiti: 1. krstni list (kolek za 10 Din); 2. domovnico (kolek za 20 Din); 3. zdravniško izpričevalo (kolek za 20 Din); 4. zadnje šolsko izpričevalo (kolek za 5 Din); 5. npravstveno izpričevalo (kolek za 20 Din); 6. izjavo staršev ozir. varuha, s katero se ti zavežejo plačevati stroške šolanja (kolek za 2 Din).

Kdor prosi za brezplačno mesto mora priložiti še: 1. obvezno izjavo staršev ali varuha, da bo njih sin ali varovanec

po končanem šolanju ostal na domačem posestvu, v nasprotnem primeru pa, da povrnejo zavodu stroške šolanja (kolek za 2 Din); 2. ubožno izpričevalo, potrjeno od občinskega, župnega in davčnega urada (kolek za 2 Din). Opozarja se, da se nepravilno kolekovane ali nekolekovane prošnje in priloge ne bodo mogle upoštevati. Prošnje, s predpisanimi kolekovanimi prilogami se vlagajo do **15. septembra t. l. pri ravateljstvu državne kmetijske šole na Grmu, p. Novo mesto.** Bližja pojasnila v vseh zadevah daje ravateljstvo šole.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica pri Mali Nedelji je imela občni zbor dne 19. aprila t. l. Od 70 članov je prišlo k zborovanju le 15 članov, kar ne pomeni posebnega zanimanja za društveno delovanje. K zapisniku želimo v prihodnje tudi poročila odbora o delovanju ysaj v glavnih potezah. Denarni računi izkazujejo v dohodkih 89.629 Din in v stroških 40.890 Din in za gospodinski tečaj posebej 3527 Din v prejemkih in 3622.50 Din v izdatkih. Zaradi rabe podružničnih žveplalnikov in škropilnic je bila daljša debata. Sledile so volitve, pri katerih so izišli za načelnika Lovro Spindler in za odbornike Fr. Ksela, Jož. Zmazek, Fr. Kranjc, Ferdo Lupša, Iv. Čeh, Al. Razlag, Mart. Voršič in Ant. Karba.

Kmetijska podružnica Jurklošter je zborovala dne 1. junija t. l. Od 69 udov se je zbralo samo 16 udov, kar je malo in ne kaže posebne zavednosti. Poročilo je omejeno samo na izid volitev. Načelnikom je bil izvoljen Al. Šmid, za odbornike pa Bregovšek Ant., Pušnik Jakob, Knez Iv., Guček Ant. in Jurko Ant.

Kmetijska podružnica Sv. Lenart v Slov. Goricah je zborovala 29. marca t. l. Ker je manjkalo tajnika in blagajnika (!), se je vršila samo volitev odbora in so bili izvoljeni Ant. Rop načelnikom, Fr. Recer namestnikom, Srečko Kranjc blagajnikom, Fr. Breznik tajnikom in za odbornike Fr. Kramberger, Fr. Žigart, Jože Murko in Iv. Potrč. Za delegata sta bila izvoljena Srečko Kranjc in Fr. Žigart. Za gospodarske potrebščine je dala brezplačno potrebno skladišče ondotna posojilnica.

Kmetijska podružnica Ježica je zborovala dne 7. junija t. l. Od 63 udov se je zbralo 23 udov. Po poročilu o delovanju, o gospodinskem tečaju in o računih so se vršile volitve, pri katerih je bil izvoljen načelnikom Fr. Kušar, za odbornike pa dr. Žibert, Fr. Peršin, Jern. Blaž, Jože Kregar in Jože Škrl. Za delegata sta bila izvoljena Škrl Ivan in Čeren Miha. Zborovanja se je udeležil kmet, svetnik Rohrman, ki je dajal potrebna navodila in pojasnila o nalogah družbene organizacije, o pravicah in dolžnostih podružnic in posameznih članov.

Kmetijska podružnica Sv. Gregor je imela občni zbor dne 14. junija t. l. Od 64 udov se ga je udeležilo 16 udov, kar sicer odgovarja pravilom, kar pa ne kaže zadostnega zanimanja na strani podružničnih članov. Iz poročila je povzeti, da je podružnica priredila dvodnevni kmetijski tečaj in da je izposojevala trijer, in sicer članom brezplačno, nečlanom pa po 5 Din od mernika očiščenega žita. Iz računov je razvidno, da je imela podružnica 235 Din dohodkov in 11.25 Din stroškov, kar daje 223.75 Din preostanka. Pri volitvah so bili izvoljeni Anton Oblak načelnikom in za odbornike pa Jož. Adamič, Iv. Marolt, Al. Jaklič in Fr. Krumpetar. Za delegata sta bila izvoljena Ant. Oblak in Al. Jaklič. Končno so se sprejeli predlogi, tičeči se prevoza drevesc in gnojil, nabave 3 trokarjev, poprava trijerja in požiralnikovih cevi.

Kmetijska podružnica Št. Vid nad Ljubljano je imela svoj občni zbor dne 1. junija t. l. Od 143 članov se ga je udeležilo

60 članov. Po čitanju zapisnika zadnjega obč. zbora in po poročilu o računih (ki ga je izpopolniti), se je prešlo k volitvi 4 delegatov. Izvoljeni so: Ant. Štrukelj, Jan. Lampič, Fr. Kunaver in Alb. Koman. Nato se je prečital dopis podružnice v Ježici o poučnem potovanju na štajerske kmetijske šole. Nadalje je občni zbor sprejel predlog, da se del članarine v znesku 240 Din podari gospodarski zadrugi v Št. Vidu, kar se pa ne ujema s pravili. Slednjič se je sklenilo predlagati, da priskrbi družba nov semenski krompir in seme prave francoske lucerne.

Kmetijska podružnica Sv. Bolfenk v Slov. gor. je zborovala 14. junija t. l. Od 28 udov se jih je zbralo samo 6, kar kaže, da je premalo zavedanja za družbeno delovanje. Podružnica je imela l. 1924. dohodkov 2253.50 Din in stroškov 2168.50 Din, tako da je ostalo v blagajni 85 Din. Pri volitvi odbora so bili izvoljeni: Čuček Jak. načelnikom, za odbornike pa: Franc Kranjc, Ferd. Pšunder, Vinko Simonič, Al. Brunčič, Ant. Švare in Jan. Lah. Za delegata je bil izvoljen Vin. Simonič. Nujno se je priporočalo nabiranje novih članov.

Kmetijska podružnica Št. Jur ob Taboru je zborovala dne 14. junija t. l. Od 62 udov se jih je zbralo 20. O delovanju in računih manjka poročila. V odbor so bili izvoljeni: načelnikom M. Ocvirk, podnačelnikom Jak. Rančigaj, tajnikom L. Plavšak, odbornikom pa Ant. Laznik, Jan. Terglav, Mih. Kos, Fr. Brišnik, Fr. Verdelj, Jož. Golavšek in Fr. Kos. Za delegate sta bila izvoljena: L. Plavšak in Al. Vasle. Razmotrivalo se je vprašanje o nakupu stroja za robkanje turščice in o bikorejski zadrugi. Po zborovanju je predaval tajnik hmeljarskega društva v Žalcu, Petriček, o hmeljarstvu.

GOSPODARSKE STVARI.

Znižanje izvoznih carin. Gospodarsko-finančni odbor ministrov je sklenil znatno znižanje nekaterih izvoznih carin. Tako so se precej znižale izvozne carine na živino, pšenico, koruzo, les in druge predmete. O postavkah samih se ni moglo nicesar izvedeti, ker ima sklepe odbora sankcionirati ministrski svet.

Sijajni izgledi žetve v naši kraljevini. Vesti iz različni pokrajini naše države napovedujejo zelo dobro žetev. Letina ječmena je odlična tako po kakovosti kakor količini. Istotako je odlična žetev pšenice, ki je dala, kakor pokazujejo prve mlačve, 10—12 centov na oral (lani samo 7 centov). Manjše količine pšenice so bile v maju in juniju zaključene na terminsko dobavo po 350 Din, a danes se ponujajo večje količine baške pšenice po 300 Din. Pri turščici so zadnje dni cene poskočile na 185 do 195 Din s postaje v Bački in Sremu.

Ugodna letina žita v Sloveniji. Žetev ječmena je bila letos povsod v Sloveniji, kjer niso bile večje vremenske nezgode (povodnji, toča itd.) jako dobra. Prvi uspehi mlačve kažejo, da ječmen že več let ni tako dobro rodil kakor letos. Prav tako povoljen pridelek obeta pšenica. Sploh bo letos po dosedanjih izgledih dobra letina v vseh pridelkih v Sloveniji. Le sadja po nekaterih krajih ne bo mnogo.

Povoljne prilike za izvoz našega sadja v Egipt. Naš generalni konzulat v Trstu javlja, da so za izvoz jabolk in drugega sadja v inozemstvo, predvsem na egiptovska tržišča zelo povoljni izgledi. Egipt je uvažal doslej ogromne količine jabolk predvsem iz Italije. Ker kakovost naših jabolk sedaj ne zaostaja za italijanskimi, se opozarjajo naši interesi na izvoz v Egipt. Treba pa je gledati pri tem na obiranje, sortiranje, pakovanje in transportiranje jabolk, da se jim obvaruje prava vrednost in omogoči konkurenca s tujim blagom. Natančnejša pojasnila daje naš generalni konzulat v Trstu.

KMETIJSKE NOVICE.

Dolenjskim sadjarjem in vrtnarjem! Ker je sadna razstava, ki se je vršila jeseni 1923. na Grmu, vzbudila obilo vsestranskega zanimanja, namerava novomeška podružnica Sadj. in vrtnarskega društva tudi letošnjo jesen prirediti sadjarsko in vrtnarsko razstavo v prostorih kmetijske šole na Grmu. Opozarjajo in vabijo se torej vsi zainteresirani na sodelovanje pri tej prireditvi. Kdor bi hotel razstaviti, naj čimprej prijavi podružnici v Novem mestu (Grm), katere vrste sadja, vrtno zelenjadi in cvetlic (zlasti tudi lepe lončne rastline) bi lahko poslal na razstavo. Razstava ima predvsem poučen in manifestacijski namen, a obenem bo nudila dovolj priložnosti, da se sadjarji in vrtnarji seznanijo z zahtevami in željami kupcev. Razstava se bo priredila koncem septembra ali najpozneje pričetkom oktobra.

KNJIŽEVNOST.

Sirarstvo. Zemljoradniška knjižnica je izdala kot peti zvezek svoje založbe knjigo „Sirarstvo“, ki jo je spisal Dr. Stjepan Filipovič, docent na gosparsko-šumskem fakultetu v Zagrebu. Knjižica obsega 147 strani in šteje 52 slik. To je prvo originalno delo o celotnem sirarstvu v naši Jugoslaviji. Kakor pisec sam poudarja, je knjiga spisana za naše razmere v ta namen, da nas temeljito pouči o teoriji sirarstva in da nam daje obenem praktična navodila in recepte za izdelovanje najvažnejših vrst sira. Knjiga je razdeljena v dva dela. V prvem delu nam opisuje sestavine mleka, razne načine preiskovanja mleka s posebnim ozirom na uporabnost mleka za širjenje. Nadalje opisuje vse potrebno o splošnem sirarstvu, o zasirjenju mleka, o sirnih kletah, o zorenju sira in o odvrčanju razne pokvare. V drugem delu podaja točna navodila za izdelovanje 14 vrst sira. Knjiga je spisana v srbohrvaščini. Cena ni navedena, naroča se v knjigarni A. Kuglija v Zagrebu, Ilica 30. Ker je knjiga spisana za naše prilike, jo priporočamo zainteresentom.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Vabilo na pristop. Številni kmetijski strokovnjaki, v državnih kakor privatnih službah ali na domačijah, še niso člani našega društva. Bilo bi odveč poudarjati važnost stanovskega organiziranja. Vabimo na pristop vse strokovne tovariše, ki še niso v naših vrstah, v nadi, da se bo sieherni že zaradi lastnega interesa odzval temu pozivu in da se bo število družstvenikov, ki znaša danes 116, prav kmalu vsaj podvojilo. Sedež društva je točasno v Mariboru (vinarska šola).

URADNE VESTI.

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.
SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil

2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnštva, da pravočasno (t. i. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kati za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Globoko pri Brežicah, v nedeljo, 2. avgusta 1925. ob treh popoldne v šoli;

Laško, v nedeljo, 9. avgusta 1925. po prvi sv. maš v dvorani nadžupnišča;

Novo mesto, v nedeljo, 2. avgusta 1925. ob desetih popoldne v prostorih drž. kmetijske šole na Grmu;

Sv. Gora, v nedeljo, 9. avgusta 1925. ob treh popoldne v Kostrevnici pri načelniku Zajcu;

Sv. Jurij ob Ščavnici, v nedeljo, 2. avgusta 1925. ob dveh popoldne v gostilni Jurkovič v Okoslavcih;

Št. Jernej, v nedeljo, 9. avgusta 1925. ob polosmih zjutraj v prostorih kmečke hranilnice in posojilnice;

Trbovlje, v nedeljo, 9. avgusta 1925. ob treh popoldne v šoli;

Veržej, v nedeljo, 2. avgusta 1925. ob osmih zjutraj v gostilni g. A. Seršena;

Zdole, v nedeljo, 16. avgusta 1925. ob osmih zjutraj v občinski pisarni;

Žalec, v nedeljo, 2. avgusta 1925. ob treh popoldne v gostilni g. Fr. Pikla.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

	Ljubljana	Maribor
Konji (prigon v Lj. 329, v M. 18 glav):		
1 par dobrih konj	6.000 do 12.000	
Voli in krave (prigon v Lj. 129, v M. 535 glav):		
1 kg žive teže I.	8-25	8-50 do 9-50
1 „ „ II.	7-50	7-50 do 8-50
1 „ „ III.	7-—	6-75 do 7-50
1 „ „ krave, klobasarice	3 50 do 5-—	3-— do 4-80
Teleta (prigon v Lj. 18, v M. 13 glav):		
1 kg žive teže	12-— do 14-—	9-75 do —
Prasiči (prigon v Lj. 313, v M. 341 glav):		
1 komad 6—8 tednov stari	90-— do 150-—	125-— do 150-—
1 „ 3—4 mesece „	—	225-— do 300-—
1 „ 5—7 „ „	—	350-— do 450-—
1 „ 8—10 „ „	—	600-— do 750-—
1 „ enoletni	—	1100-— do —
1 kg žive teže, debeli	—	12-— do 14-50
1 „ mrtve teže, debeli	—	15-— do 17-50
Kože:		
1 komad konjske kože	—	150-— do 200-—
1 kg goveje kože	—	12-50 do 15-—
1 „ telečje kože	—	25-— do —
1 „ prasčje kože	—	7-50 do —
1 „ gornjega usnja	—	90-— do 110-—
1 „ podplatov	—	80-— do 100-—

	Ljubljana	Maribor
Perutnina:		
1 komad, piščanec	12-— do 18-—	15-— do 25-—
1 „ kokoš	30-— do 40-—	30-— do 55-—
Mleko, maslo, jajca, sir:		
1 liter mleka	2-50 do 3-—	2-50 do 3-—
1 „ smetane	—	11-— do 14-—
1 kg čajnega masla	60-— do 65-—	70-—
1 „ surovega masla	40-— do 45-—	40-— do —
1 „ bohinskega sira	45-—	—
1 „ sirčka	10-—	3-— do 8-—
1 jajce	1-— do 1-25	1-— do 1-25
Žito in drugo:		
1 q pšenice	430-— do 467-—	375-—
1 „ rži	440-—	350-—
1 „ ječmena	400-—	310-— do 325-—
1 „ ovsu	380-—	350-— do 375-—
1 „ prosa	325-—	257-— do 300-—
1 „ koruze (nove, sušene)	260-—	240-— do 260-—
1 „ alde	330-—	25-—
1 „ fižola, ribničar	330-—	200-— do 400-—
1 „ fižola, prepeličar	425-—	—
1 „ krompirja (novoga)	300-—	200-— do 300-—
Krma:		
1 q sladkega sena	60-—	45-— do 60-—
1 „ kislega sena	45-—	—
1 „ slame	50-—	37-50 do 45-—
Kurivo:		
1 m ³ trdih drv	160-— do 220-—	175-— do 200-—
1 „ mehkih drv	120-— do 150-—	125-— do 150-—